

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

Pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Articolul 27 din Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (ratificată de România în anul 2010) stabilește obligații specifice statelor semnatare în sensul asigurării accesului persoanelor cu dizabilități pe piața muncii: de la interzicerea discriminărilor pe criteriul de dizabilitate, la asigurarea adaptării locurilor de muncă, la angajarea persoanelor cu dizabilități în sectorul public, la formarea profesională a acestora și, nu în ultimul rând, la măsuri active de sprijin/programe de acțiune pozitive care să faciliteze accesul și menținerea în activitate.

Strategia Națională privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități 2021-2027 (aflată în consultare publică, urmând a fi supusă aprobării) își propune creșterea accesului la ocupare pentru persoanele cu dizabilități prin dezvoltarea de oportunități de angajare și de progres în carieră, argumentând, printre altele, în favoarea utilizării bugetului colectat din plata penalităților, ca urmare a neîndeplinirii obligației de angajare a cel puțin 4% persoane cu dizabilități, pentru proiecte/programe prin care să stimulăm creșterea ocupării persoanelor cu dizabilități.

Persoanele cu dizabilități din România au o rată de ocupare mult mai scăzută decât persoanele fără dizabilități, și mult sub media celorlalte țări ale Uniunii Europene. Cea mai mare parte a persoanelor cu dizabilități neocupate de 20-64 de ani este inactivă economic, ceea ce face ca aceste persoane să fie grupul cel mai dificil de integrat pe piața muncii. 88% dintre persoanele cu limitări severe și 66% dintre cele cu unele limitări erau inactiv economic în 2018, față de numai 26% în cazul persoanelor fără limitări (conform datelor prezentate în Strategia Națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități).

Acest lucru ne arată că este nevoie de politici de susținere pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități, politici care nu pot fi îndeplinite fără susținere financiară. O sursă nevalorificată pentru acest scop provine chiar din sumele plătite de către angajatorii cu mai mult de 50 de angajați care nu au reușit să angajeze 4% persoane cu dizabilități, conform prevederilor din legea nr. 448/2006. Angajatorii, în prezent, virează sumele rezultate în urma acestei penalizări la bugetul de stat și nu, cum ar fi normal, într-un fond specific sau evidențiate separat în bugetul asigurărilor de șomaj, pentru a fi utilizate pentru implementarea unor programe specifice pentru persoanele cu dizabilități. Altfel spus, sumele plătite de angajatorii care nu au angajați cu dizabilități potrivit legii nu sunt direcționate către persoanele cu dizabilități. Există deja un

exemplu în acest sens, anume Fondul pentru garantarea creanțelor salariale, care poate fi util ca argument pentru evidențierea separată a sumelor colectate ca urmare a acestor obligații stabilite de legea 448/2006 plătite de angajatorii care nu încadrează 4% persoane cu dizabilități.

Rațiunea legiuitorului care a stat la baza stabilirii acestor obligații la bugetul de stat prin legea 448/2006 ca urmare a neîndeplinirii unor obligații referitoare la accesul persoanelor cu dizabilități la piața muncii a fost ca aceste sume colectate să fie utilizate în folosul persoanelor cu dizabilități, nicidecum de stabilire a unor taxe suplimentare și de încasare a unor venituri suplimentare la bugetul de stat.

Așadar, propunerea legislativă are în vedere direcționarea sumelor plătite de către angajatorii care nu au angajat cel puțin 4% persoane cu dizabilități din totalul angajaților către un fond specific, gestionat prin bugetul asigurărilor de șomaj, realizat prin evidențierea separată a sumelor astfel încasate, pentru a fi utilizate doar pentru politici/programe de angajare a persoanelor cu dizabilități. Astfel, se pot propune programe de integrare profesională a persoanelor cu dizabilități dar și proiecte de stimulare a mediului de afaceri în vederea angajării acestora. Fondul va fi gestionat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Proiectul propus nu presupune cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat și nu presupune stabilirea de noi obligații pentru contribuabili.

Având în vedere argumentele prezentate, supunem Parlamentului României spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiatori:

Victoria-Violeta Alexandru

Mara - Daniela Calista

Angelica Fădor

Maria-Gabriela Horga

